

ખોટી માહિતી એ માહિતી છે જે ખોટી છે, પરંતુ જે વ્યક્તિ તેને ફેલાવી રહી છે તે માને છે કે તે સાચી છે. જ્યારે ખોટી માહિતી ઈરાદાપૂર્વક ફેલાવવામાં આવે છે, ત્યારે તેને ડિસઇન્ફોર્મેશન કહેવામાં આવે છે

11:02 ✓✓

નીચેનામાંથી કયા સંદેશાને ખોટી માહિતી તરીકે ગણવામાં આવે છે? તમે શા માટે આવું વિચારો છો તેના કારણોની સૂચિ બનાવો!

@8pmgyan
જો પાકિસ્તાન કોરોનાની રસી નો વિકસ કરે છે, તો તે ઇઝરાયેલ કે ભારતને ક્યારેય આપશે નહીં.
પાક પીએમ (pm) ઈમરાન ખાન

જો પાકિસ્તાન કોરોનાની રસી નો વિકસ કરે છે, તો તે ઇઝરાયેલ કે ભારતને ક્યારેય આપશે નહીં.
પાક પીએમ (pm) ઈમરાન ખાન

કયા પાકિસ્તાન વૈક્સીન બનાવવામાં આવે છે?
— क्या सहल इस बात से सहमत हैं? — 8pmGyan

એને પસાર કરો

સીબીએસઇ (CBSE) એ જાહેર કર્યું છે કે દસમા (X) બોર્ડની પરીક્ષા ફરીથી શેડ્યુલ કરવામાં આવશે કેમ કે પરીક્ષાના પેપર લીક થઈ ગયા છે।
સારા સમાચાર કારણ કે વિદ્યાર્થીઓને હવે વધુ સમય મલકે તૈયારી કરવા: ડી
લીક થયેલા પેપર જોવા માટે ક્લિક કરો:
www.wa.com/fgst7ak

BBC NEWS India - BBC News
Get the latest Asian news from BBC News in Asia: www.bbc.com

જનતા કી બાત સર્વેમાં કર્ણાટક વિધાનસભા ચૂંટણીમાં બીજેપી (BJP) જોરદાર ફાયદો થવાની આગાહી કરી છે.

- ★ બીજેપી (BJP) - 135 Seats
- કે જેડીએસ (JDS)- 45 Seats
- કોંગ્રેસ (Congress)- 35 Seats
- અન્ય (Others)- 19 Seats

10.20 લાખ ઉત્તરદાતાઓના નમૂનાના કદ સાથે જનતા કી બાત દ્વારા હાથ ધરવામાં આવેલા તાજેતરના મતદાન સર્વેક્ષણમાં જણાવાયું છે કે બીજેપી (BJP) કર્ણાટકમાં 135 બેઠકો પાર કરી રહી છે, જે અગાઉની વિધાનસભા ચૂંટણીની સરખામણીમાં 95 બેઠકોનો ઉછાળો છે. આનો એ અર્થ છે કે, ભાજપ કોંગ્રેસ પર સ્પષ્ટ બહુમતી સાથે એકમાત્ર સૌથી મોટી પાર્ટી તરીકે સમાપ્ત થશે.

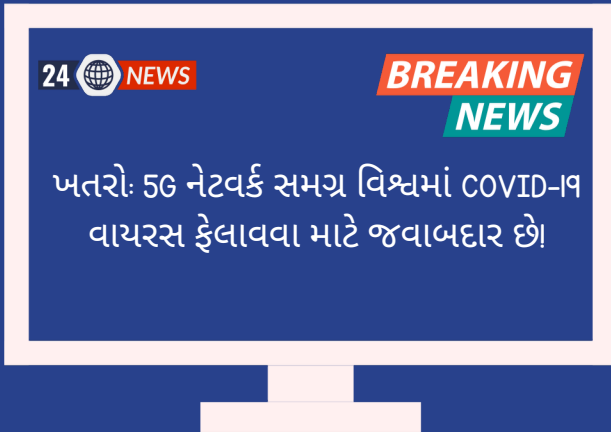
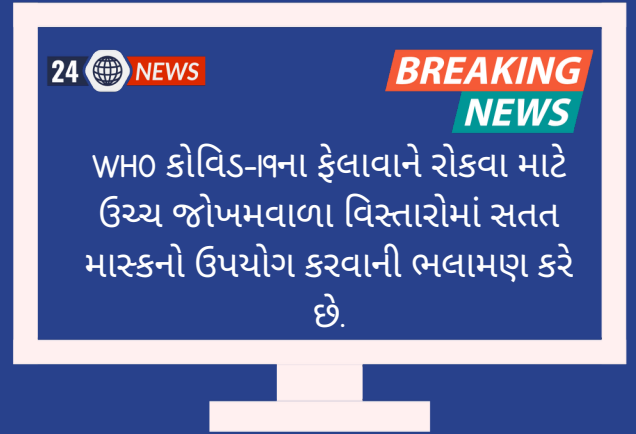
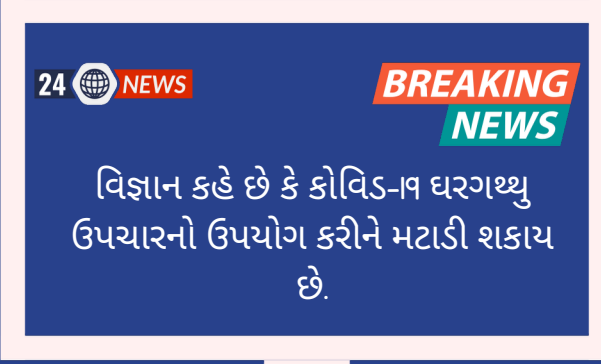
સર્વેમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે બીજેપી (BJP) 125-135 સીટો વચ્ચે કંઈપણ મેળવી શકે છે. પીએમ (PM) મોદી, અમિત શાહ, યોગી આદિત્યનાથ અને પૂર્વ કર્ણાટક.

નકલી સમાચાર

નકલી સમાચાર ખોટા અથવા ભ્રામક માહિતી છે, જેને સમાચાર તરીકે રજૂ કરવામાં આવે છે. તે ઝડપથી ફેલાય છે, ખાસ કરીને સોશિયલ મીડિયા પર.

11:02 ✓✓

શું તમે નીચેના ત્રણ ટીવી પર વાસ્તવિક સમાચાર અને નકલી સમાચાર વચ્ચે તફાવત કરી શકો છો? તમે શા માટે આવું વિચારો છો તેની યાદી બનાવો!

માહિતી ચકાસવી

શું તમે જાણો છો?

તમે વિવિધ પદ્ધતિઓનો ઉપયોગ કરીને માહિતી/સમાચાર ચકાસી શકો છો. આમાંની બે પદ્ધતિઓ SUCS પદ્ધતિ છે અને માહિતી હકીકત અથવા અભિપ્રાય છે કે કેમ તે તપાસવું. SUCS પદ્ધતિનો અર્થ છે:-

1. **સ્ત્રોત:** માહિતીનો સ્ત્રોત ચકાસો (URL, ડેટા સ્ત્રોત વગેરે તપાસો.)
2. **સર્વવ્યાપક:** શું માહિતી અનન્ય છે અથવા તે વિવિધ સ્ત્રોતોમાંથી ચકાસી શકાય છે?
3. **સંદર્ભ:** માહિતીનો સંદર્ભ જે સંદર્ભમાં રજૂ કરવામાં આવી રહ્યો છે તેની સાથે મેળ ખાય છે કે કેમ તે તપાસો. આમાં સાચા ચિત્રો/નામો વગેરેનો સમાવેશ થઈ શકે છે.
4. **સેકન્ડ ઓપિનિયન:** નિષ્ણાતો અને ફેક્ટ-ચેકિંગ પ્લેટફોર્મ્સ પાસેથી "બીજા અભિપ્રાયો" એકત્રિત કરો (દા.ત.: AltNews, The Quint's WebQoof, Snopes)

ઉપરોક્ત પ્રવૃત્તિઓમાં, તમે પહેલાથી જ નકલી સમાચાર અને ખોટી માહિતીના ઘણા ચિહ્નો જોયા હશે. ઉદાહરણ તરીકે:

ફોટો ક્વોટ કરતાં અલગ વ્યક્તિનો છે.

તે અતિશયોક્તિપૂર્ણ છે
અથવા ગભરાટ પેદા કરે છે.

તે સમાચાર સાઇટ્સ પરથી આવે છે જેની
વિશ્વસનીયતા અજાણ છે.

માહિતીના કોઈ પુરાવા કે પુરાવા
નથી.

તે "વિજ્ઞાન" અથવા "નિષ્ણાતો કહે છે" જેવા
અસ્પષ્ટ સ્ત્રોતોને શહેરો આપે છે.

SUCS પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરીને નીચેનાને ચકાસો!

http://www.l23news.co

રાજસ્થાનમાં ગુપ્ત એલિયન બેઝ
ચલાવતો બોલિવૂડ સ્ટાર મળ્યો!

http://www.l23news.com

શાહરૂખ ખાનની 'જવાન' એ 2023 ની
સૌથી વધુ કમાણી કરનાર બોલિવૂડ
ફિલ્મોમાંની એક બની, બોક્સ
ઓફિસ રેકોર્ડ તોડ્યો.

સ્માર્ટલી માહિતીનો ઉપયોગ કરો

શું તમે જાણો છો?

જ્યારે માહિતી પ્રાપ્ત થાય છે ત્યારે પણ સાચી હોઈ શકે છે, તે કેવી રીતે રજૂ કરવામાં આવે છે તેના પર ધ્યાન આપવું મહત્વપૂર્ણ છે. તે એટલા માટે કારણ કે અમને મળેલી માહિતીમાં તથ્યો અને અભિપ્રાયો બંને હોય છે. તફાવતને સમજવાથી તમે પ્રભાવિત થવાથી અથવા ગેરમાર્ગે દોરવાથી બચી શકો છો, જેથી તમે તમારું પોતાનું મન બનાવી શકો!

તથ્યો

બહાર વરસાદ પડી રહ્યો છે!

ચકાસી શકાય છે

અવલોકન અથવા સંશોધનના આધારે

વિવાદ થઈ શકે નહીં

અભિપ્રાયો

વરસાદ બધું ઉદાસી બનાવે છે!

માન્યતા અથવા દૃષ્ટિકોણ, ચકાસી શકાતું નથી

સારા/ખરાબ વિશેના વિચારો સમાવી શકે છે

કોઈને હકીકત વિશે કેવું લાગે છે તે શેર કરે છે

આમાંથી કયું તથ્ય છે અને કયું અભિપ્રાય છે? તમારી નોટબુકમાં આ ટેબલ બનાવો!

રોહિત શર્મા મર્યાદિત ઓવરના ક્રિકેટમાં ભારતનો અત્યાર સુધીનો સૌથી વધુ સાતત્યપૂર્ણ કેપ્ટન છે.

વિરાટ કોહલી સચિન તેંડુલકરને પણ પાછળ છોડીને સર્વકાલીન સર્વશ્રેષ્ઠ ભારતીય બેટ્સમેન છે.

ભારતે તેનો પ્રથમ ક્રિકેટ વર્લ્ડ કપ 1983માં કપિલ દેવની કપ્તાની હેઠળ જીત્યો હતો.

અમિતાભ બચ્ચન પ્રથમ એશિયન અભિનેતા હતા જેમણે લંડનમાં મેડમ તુસાદમાં મીણની પ્રતિમા લગાવી હતી.

શાહરૂખ ખાન બોલિવૂડનો સૌથી પ્રભાવશાળી અભિનેતા છે.

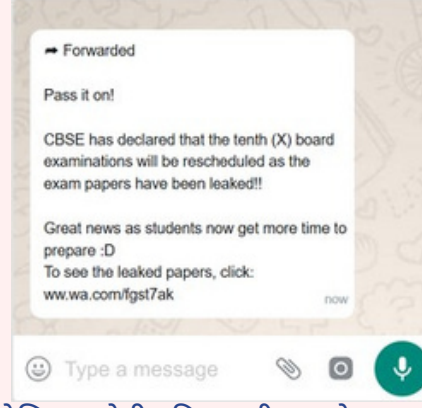
હકીકત	અભિપ્રાય

જવાબ કી

ખોટી માહિતી

ફોટોગ્રાફ રાહુલ ગાંધીનો છે, ક્વોટ ઈમરાન ખાનનો છે, કોઈ સ્ત્રોત કે ઈન્ટરવ્યુનો ઉલ્લેખ નથી, 8pm જ્ઞાન એ વિશ્વસનીય સમાચાર સ્ત્રોત નથી.

ઉલ્લેખિત કોઈ વિશ્વસનીય ઘોષણાઓ નથી, શંકાસ્પદ લિંક શેર કરવામાં આવી છે, ગભરાટ/ ગભરાટ પેદા કરે છે જે હકીકત અને અભિપ્રાયને મિશ્રિત કરે છે.

નકલી સમાચાર

વિજ્ઞાન કહે છે કે કોવિડ-૧૯ ઘરગથ્થુ ઉપચારનો ઉપયોગ કરીને મટાડી શકાય છે..

FAKE

“વિજ્ઞાન કહે છે” એક અસ્પષ્ટ સ્ત્રોત છે, વિશ્વસનીય સ્ત્રોતો આ સમાચારને રદિયો આપે છે!

WHO ચાલુ રાખવાની ભલામણ કરે છે COVID-૧૯ ના ફેલાવાને રોકવા માટે ઉચ્ચ જોખમવાળા વિસ્તારોમાં માસ્કનો ઉપયોગ કરો.

VERIFIED

આ સમાચાર લેખ વિશ્વાસ કરી શકાય છે તે નિયમનો સચોટ રીતે સારાંશ આપે છે, નિયમ-સર્ટિંગ સંસ્થાનો ઉલ્લેખ કરે છે અને વૈકલ્પિક સ્ત્રોતો દ્વારા સમર્થિત છે!

ખતરો: 5G નેટવર્ક સમગ્ર વિશ્વમાં COVID-૧૯ વાયરસ ફેલાવવા માટે જવાબદાર છે!

FAKE

તે ગભરાટ ફેલાવવાનો પ્રયાસ કરે છે અને કોઈ વિશ્વસનીય સ્ત્રોત નથી!

માહિતી ચકાસવી

http://www.l23news.co

રાજસ્થાનમાં ગુપ્ત એલિયન બેઝ ચલાવતો બોલિવૂડ સ્ટાર મળ્યો!

FAKE

http://www.l23news.com

શાહરૂખ ખાનની 'જવાન' એ 2023 ની સૌથી વધુ કમાણી કરનાર બોલિવૂડ ફિલ્મોમાંની એક બની, બોક્સ ઓફિસ રેકોર્ડ તોડ્યો.

VERIFIED

સ્ત્રોત

l23 સમાચાર જાણીતા નથી, ડોમેન નામ પ્રમાણભૂત નથી.

l23 સમાચાર જાણીતા નથી.

સર્વવ્યાપી

વિશ્વસનીય આઉટલેટ્સ પર સમાચારનો વ્યાપકપણે આવરી લેવામાં આવતો ભાગ નથી

બહુવિધ વિશ્વસનીય આઉટલેટ્સ પર વ્યાપકપણે આવરી લેવામાં આવેલા સમાચાર.

સંદર્ભ

સંદર્ભ અસ્પષ્ટ છે.

સંદર્ભ સચોટ છે કારણ કે તેમાં 2023 બોક્સ ઓફિસ રેકોર્ડનો ઉલ્લેખ છે.

બીજો અભિપ્રાય

પત્રકારો, ખગોળશાસ્ત્રીઓ આ સમાચારને રદ કરવાની શક્યતા છે

ફિલ્મ સમીક્ષાઓ, પત્રકારો, વિતરકો ઉત્પાદકો સંમત થશે

સ્માર્ટલી માહિતીનો ઉપયોગ કરો

હકીકત

અમિતાભ બચ્ચન પ્રથમ એશિયન અભિનેતા હતા જેમણે લંડનમાં મેડમ તુસાદમાં મીણની પ્રતિમા લગાવી હતી. ભારતે તેનો પ્રથમ ક્રિકેટ વર્લ્ડ કપ 1983માં કપિલ દેવની કપ્તાની હેઠળ જીત્યો હતો.

અભિપ્રાય

રોહિત શર્મા મર્યાદિત ઓવરના ક્રિકેટમાં ભારતનો અત્યાર સુધીનો સૌથી વધુ સાતત્યપૂર્ણ કેપ્ટન છે. વિરાટ કોહલી સચિન તેંડુલકરને પણ પાછળ છોડીને સર્વકાલીન સર્વશ્રેષ્ઠ ભારતીય બેટ્સમેન છે. શાહરૂખ ખાન બોલિવૂડનો સૌથી પ્રભાવશાળી અભિનેતા છે.